

FOKKERSPORTRET

VELEN VINDEN DE BLAARKOP OUDERWETS. MAAR DOOR ZIJN SOBERHEID KAN DE BLAARKOP WELEENS EEN **PRIMA RAS VOOR DE TOEKOMST** ZIJN, MEENT EVERARD HUPPELSCHOTEN.

Voor geld verdienen is Blaarkop beste keuze

en nuchtere bedrijfsvoering uitstekende economische resultaten te behalen. Natuurlijk ben je eerst boer om een boterham te verdienen en dat gaat mij het beste af met de Blaarkop.” Het Blaarkop-ras is nog van beperkte omvang, maar breidt zich wel uit door het goede functioneren in de biologische melkveehouderij. Elk jaar verkoopt de fokker zo’n zes dekstieren aan andere veehouders. Veehouders die op zoek zijn naar een zelfredzame koe en die al eeuwen in Nederland voorkomt, dus in en voor Nederland geselecteerd is. Een voordeel is dat door de overheersende en karakteristieke aftekening de nazaten nog lang herkenbaar zijn. De aanwezigheid van die aftekening is pure reclame voor het Blaarkop-ras.

Sober met goede uier en benen

De Blaarkop is een sober dier en is voorzien van een goede uier en benen. Daarbij zijn vruchtbaarheid en geboorte wellicht de grootste pluspunten. Een ronde koe met ronde kalveren heeft veel minder problemen dan de botterige dieren. De kalveren glijden bij ronde dieren er namelijk af. Verwacht niet de hoogste

ZO in eerste instantie kan hij niet één specifieke koe noemen in de stal, maar Everard Huppelschoten praat enthousiast over het Blaarkop-ras. Want uit de vele verschillende rassen en kleurslagen die 30 jaar geleden aanwezig waren op het bedrijf bleek het Blaarkop-ras te passen. Bij hem, zijn bedrijfsvoering en natuurlijk bij het Groninger landschap.

Huppelschoten verbaast zich erover hoe dingen gaan zoals ze gaan. Waarom is het overgrote deel van de Nederlandse boeren zo gericht op de Holstein? De grote, melkrijke koe, die veel verzorging nodig heeft. „Iedereen die graag veel werk en eiwit in een Holstein-koe wil stoppen is daar natuurlijk vrij in, maar de Blaarkop past uitstekend bij mij. Want mijn uitgangspunt is om met een sobere

PROFIEL

Naam: Everard Huppelschoten (49). **Woonplaats:** Ten Post (Gr.). **Bedrijf:** melkveebedrijf met 65 melkkoeien en 65 stuks jongvee; overwegend blaarkop met op dit moment twee Holsteins en 30 Swifter fokkoeien. **Fokdoel:** koeien die produceren, restwaarde hebben, oud worden en plezierig werken. **Op de foto:** Dieuwertje 524.

rundveehouderij [fokkerij]

E18

FOTO'S: DENNIS F. BEEK FOTOGRAFIE

Veel mensen denken dat de Blaarkoppen geen goede uiers hebben, maar Huppelschoten vindt juist van wel. De uiers zijn prima te melken en blijken ook nog eens heel gezond te zijn. De duurzaamheid van de koeien en dus van de uiers is daar een bewijs van.

Korte klauwen met veel donker pigment en rechte benen met veel bot zijn enkele kenmerken van het Blaarkop-ras. Niet dat deze dieren nooit Mortellaro hebben, maar de vorm en bouw zorgen wel voor minder been- en klauwproblemen.

melkproductie, maar ze gaan lang mee en hebben weinig ondersteuning nodig. „Dit najaar zag ik het verschil tussen de Holstein-koe en de Blaarkop weer duidelijk. In het natte weidegras werd de Holstein mager en de Blaarkop hield een goede conditie. En niet alleen de conditie maar ook het eiwit van de Blaarkop-melkkoeien bleef hoog.”

Als het voer te goed wordt voor de Blaarkoppen, dan krijgen ze te veel vlees. Daarom wordt het gras later gemaaid, zodat er meer structuur in zit en minder eiwit. Een Blaarkop kan prima overweg met een schraal rantsoen. Een kwaliteit die met de steeds strengere mestwetgeving nog prima van pas kan komen.

Toch worden de kwaliteiten nog niet goed herkend door veel melkveehouders en fokkerijorganisaties. Ki's testen per jaar slechts één of enkele stieren. Elke organisatie heeft wel stieren, maar bijna allemaal met dezelfde bloedvoering. Is het te veel gevraagd aan ki-organisaties om enkele dagen per jaar op zoek te gaan naar de beste dieren? In het buitenland worden stamboekgegevens gewoon vrij op internet gepubliceerd en bij de Holstein vindt ook selectie plaats op basis van afstamming. Het zou jammer zijn als een gewaardeerd maar klein ras zou verdwijnen door te veel inteelt.

Klaar voor de toekomst

Niet alleen in Groningen werden vroeger Blaarkoppen gehouden. In Zuid-Holland kwam de Blaarkop vooral bij zelfkazende boeren voor, waarschijnlijk omdat er meer of betere kaas van Blaarkop-melk gemaakt kon worden. Dat de melk van Blaarkoppen extra kwaliteiten heeft

blijkt uit rasonderzoek, weet de fokker. Het aandeel onverzadigde vetzuren in de melk van Blaarkoppen is hoger dan dat van veel andere rassen. In het buitenland wordt er nu al aandacht geschonken aan melk met meer onverzadigde vetten.

Huppelschoten: „Ik maak ook wel eens fouten in de bedrijfsvoering. Een Blaarkop-koe weet daar mee om te gaan en blijft gezond.” Juist op groeiende bedrijven is er minder aandacht voor de individuele koe. Dan is de kracht en het gezond blijven van koeien een pre.

Dora en Dieuwertje

De beste fokkoe is afgelopen jaar net van het bedrijf verdwenen. Dora 79 werd 14 jaar oud en zes dochters van haar lopen nog op het bedrijf. De Dora's zijn geen 100 procent fokzuivere Blaarkoppen, want ze komen oorspronkelijk uit een 'bonte' familie. Maar met drie tot vier generaties 'Blaar' is het aandeel Blaarkop wel hoog. Dora 79 was geen veelgeefster, maar tot op oudere leeftijd was haar gestel erg goed. Ook haar dochters voldoen prima. Een andere koe is Irene 5 die met 17 jaar het bedrijf moest verlaten en vele nakomelingen achterliet.

Momenteel is Dieuwertje 524 een van de favoriete koeien van Huppelschoten en zijn vrouw Arda. Deze koe heeft een eiwitgehalte van boven de 4 procent. Ook haar dochter overschrijdt deze hoge eiwitgrens. Een jonge Mina's Frits-zoon heeft de dekjrije leeftijd bereikt. Dieuwertje is nu tien jaar oud en weer drachtig. De veehouder concludeert: „Eiwit en vet zijn toch de basis van je inkomen. Al geeft een koe niet zo veel melk, met 5 procent vet en 4 procent eiwit levert ze

ACHTERGRONDEN

- Productie melkveestapel (rijg): 5.01 jaar, 6.316 kg melk, 4,67 % vet, 3,64 % eiwit.
- Krachtvoerkosten inclusief vezels e.d. per kg melk: 4,3 cent.
- Saldo melkopbrengst min voerkosten: 29 cent.
- Omzet en aanwas per kg meetmelk: 4,55 cent.
- Melk per ha: 11.250 kilo.
- Grondsoort: zware klei; 41 ha gras en 3,5 ha mais.
- Verwachte tkt: 389.
- Dochters aan de melk van: Italia's Paul, Fokko, Peter, Sam, Jaap Yoel, Mina's Frits, Markant, Marnix 7, eigen stieren.
- Jongvee van onder meer Italia's Yoel, Flip, Hidde, Fokko Henmeer Julius, Henmeer Job, Zeilust Henk 4, Leo 4, Ruben en natuurlijk dekkende stieren.

nog steeds een goed rendement. Vooral als er lagere kosten tegenover staan.”

Toch kijkt Huppelschoten liever niet naar een enkele koe, want de koe die hier niet bij naam wordt genoemd is waarschijnlijk de beste. Ze produceert onopvallend en als ze ouder wordt komt ze pas in het oog, dan heeft ze al aardig verdiend voor de boer. Wellicht is groeien van het bedrijf modern en geld verdienen ouderwets, maar het laatste past wel bij de Blaarkoppen en bij de familie Huppelschoten.

Robert Prins